

TkØ – statlig styrt sentralisering

I den senere tid er det reist spørsmål omkring hva de odontologiske kompetansesentrene er blitt til. Det er mulig, som representanten fra Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) uttrykte det under spesialistforeningenes møte på Fornebu i vinter, at noen har sovet i timen og at toget har gått. Spørsmål jeg, med min bakgrunn i tannhelsetjenesten, stiller er; hvor mange vogner fikk toget? Når skiftet det spor? Og; burde det ikke få en konsekvens at et folkerikt fylke som Akershus trakk seg fra samarbeidet om TkØ?

Mitt mandat som daværende president i NTF var å arbeide for bedre geografisk spredning av så vel allmenn- tannleger som spesialister. NTF var for etablering av odontologiske kompetansesentre som – i distriktene – kunne samle spesialistkompetanse og, i samarbeid med universitetene, bidra til en mer desentralisert spesialistutdanning. Det var aldri et tema i diskusjonene jeg deltok i, at det skulle etableres slike sentre i universitetsbyene Oslo og Bergen. Stortinget har besluttet at det skal etableres odontologiske kompetansesentre i samtlige helseregioner, men jeg tviler på at politikerne der hadde de nevnte byene i tankene da de fattet en slik beslutning. I dag strides de lærde om hvor mye av spesialistutdanningen som kan gjennomføres i kompetansesentrene og om hvilken type forskning som kan gjennomføres der i et fremtidsperspektiv. Universitetet i Oslo er bekymret for tilgang til pasienter og kvaliteten på grunnutdanningen der-

som spesialistutdanningen flyttes ut av Det odontologiske fakultetet. Dette er spørsmål som Tannlegeforeningen nok ikke la stor vekt på ved kompetansesentrenes unnfangelse, men – hvem trodde den gang at ett av dem skulle etableres i Frogner bydel i Oslo? Sov vi i timen? Nei, vi gjorde ikke det.

La meg sitere fra Stortingsmelding 35 som Stortinget vedtok i mars 2008. I pkt 2.5.3 heter det «Regjeringen vil styrke finansieringen av desentralisert spesialistutdanning for å oppnå en bedre geografisk fordeling av tannlegespesialister». Virkelighetsbeskrivelsen Stortinget fikk på side 52 var «Figuren viser at med unntak av Østfold, Akershus, Oslo, Buskerud, Rogaland og Hordaland, er det relativt få spesialister i de øvrige fylkene». I pkt 5.6.2 heter det blant annet at «Regionale odontologiske kompetansesentra og spesialistutdanning skal

- Sikre spesialisttannlegetjenester og ta imot henvisninger fra allmenntannlegetjenesten, leger og andre
- Drive rådgivning overfor en samlet tannhelsetjeneste og til befolkningen
- Drive desentralisert spesialistutdanning av tannleger
- Bidra til forskning og faglig utvikling i tannhelsetjenesten
- Bidra til rekruttering og stabilisering av tannhelsepersonell i regionen
- Drive etterutdanning av tannhelsepersonell

Alt dette skal nå altså skje i Norges mest tannlegetette by, der det finnes et odontologisk fakultet og der det etter

sigende befinner seg 42 spesialister innenfor en radius på to km fra det planlagte TkØ i Frogner bydel. Jeg finner ingen faglige grunner for en slik etablering. I verste fall bidrar etableringen til en sentralisering, stikk i strid med stortingets bestilling. Kommunepolitikeren i meg har også registrert at styret i TkØ, bare dager etter at Akershus trakk seg, inngikk kontrakt om leie av 1800 kvm på Majorstua. Noen burde definitivt ha trukket i bremsen når en så vesentlig del av finansieringen forsvant. Oslo vil, som det mest folkerike av de gjenværende fylkene, kunne få store kostnader knyttet til den daglige driften av TkØ i et marked som allerede er rikt på privatpraktiserende spesialister. Med bakgrunn i Stortingets forutsetninger er det all grunn til å spørre seg om hvorfor dette toget i det hele tatt ble satt på skinner i den form det nå tar. Det fremstår mest som en kamp mellom HOD og fakultetet i Oslo, en kamp som har gått for langt og som nå leder til det jeg vil betegne som misbruk av offentlige midler, statlige som fylkeskommunale. Oslo har betydelig viktigere oppgaver å bruke penger på enn å finansiere et offentlig spesialistsenter som skal konkurrere i et allerede mettet spesialistmarked.

*Carl Christian Blich
Tidligere president i NTF
Bystyremedlem for Høyre
carl.christian@stomapro.no*